

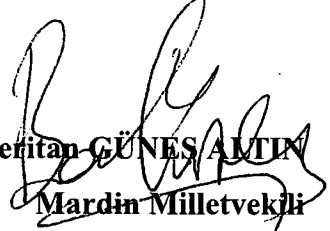


HALI ADABETİ...
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 17394
Tarih : 09.04.2026

43215

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Çocuklar bakımından özgürlükten yoksun bırakmanın ancak son çare olarak uygulanması gerektiği; çocuğun üstün yararının tüm süreçlerde esas alınmasının zorunlu olduğu, Türkiye'nin taraf olduğu başta Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Pekin Kuralları olmak üzere uluslararası düzenlemeler ile güvence altına alınmıştır.

Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Çocuk Koruma Kanunu ve ilgili tüm mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; çocuklar bakımından tutuklama tedbirinin ancak zorunlu, ölçülü ve istisnai durumlarda uygulanabileceği açıkça düzenlenmiştir. Ayrıca Türk Ceza Kanunu Madde 32 uyarınca, fiilinin hukuki anlam ve sonuçlarını kavrayamayan kişilerin cezai sorumluluğundan söz edilemeyeceği de hüküm altına alınmıştır.

Tüm bu ulusal ve uluslararası yükümlülöklere rağmen son dönemde, özellikle zihinsel ve ruhsal gelişim bakımından korunma ihtiyacı açık olan çocuklar bakımından dahi bu ilkelerin ihlal edildiğine dair olaylarla karşılaşmaktadır. Bu noktada, 2008 doğumlu, hekim raporlarına göre zihinsel kapasitesi sınırlı olan Ş.M.'nin yaşadıkları dikkat çekicidir.

Ş.M.'nin 05.01.2026 tarihinde tutuklanarak Hatay Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildiği; tutuklama tedbirini zorunlu kılan kaçma şüphesi veya delil karartma ihtimali gibi unsurların somut olarak ortaya konulmadığı; ayrıca dosyada yer alan sağlık raporları arasında çocuğun cezai ehliyetine ilişkin ciddi çelişkiler bulunduğu tarafımıza aktarılmıştır.

Tüm bunların yanında, çocuğun cezaevinde bulunduğu süre boyunca birçok kez intihar girişiminde bulunduğu, düzenli ilaç tedavisinin aksadığı, ilaçların temini ve kullanımına ilişkin sürekliliğin sağlanmadığı ve bu süreçte ailenin yeterli şekilde bilgilendirilmediği yönünde de tarafımıza aktarımlar yapılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Zihinsel kapasitesi sınırlı olduğu hekim raporlarıyla ifade edilen bir çocuk hakkında, tutuklama tedbirine başvurulmadan önce alternatif koruma ve denetim tedbirleri neden değerlendirilmemiştir?
2. Ş.M.'nin dosyasında yer alan sağlık raporları arasındaki çelişkinin giderilmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonucu nedir?
3. Ş.M.'nin cezai ehliyetine ilişkin değerlendirme sürecinin, tutuklama kararından sonra işletilmesinin gerekçesi nedir? Bu uygulama çocuk adalet sistemi ilkeleriyle uyumlu mudur?
4. Ş.M.'nin cezaevinde bulunduğu süre boyunca gerçekleştiği belirtilen intihar girişimleri Bakanlığınız kayıtlarına yansımış mıdır? Yansıdıysa kaç kez intihar girişi olmuştur?
5. İntihar riski taşıdığı belirtilen bir çocuk bakımından, ceza infaz kurumunda ne tür psikososyal destek ve koruma mekanizmaları işletilmiştir?
6. Ş.M.'nin düzenli kullanması gereken ilaçların cezaevine kabul edilmediği, sonrasında ise düzenli şekilde verilmediği yönündeki iddialar doğru mudur? Bu konuda herhangi bir idari inceleme başlatılmış mıdır?
7. Çocuğun sağlık durumuna ve intihar girişimlerine ilişkin gelişmelerin aileye bildirilmemesi yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
8. Hatay Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda çocuklara yönelik sağlık hizmetleri, psikososyal destek ve koruma mekanizmalarının yeterliliği konusunda Bakanlığınızın yaptığı denetimlerin sonuçları nelerdir?
9. Zihinsel ve ruhsal açıdan korunma ihtiyacı açık olan çocukların tutuklanmasına yol açan uygulamalara ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir politika değişikliği veya düzenleme çalışması bulunmakta mıdır?
10. Somut olay kapsamında Ş.M.'nin sağlık durumu ve üstün yararı gözetilerek, tam teşekküllü bir sağlık kuruluşuna sevki veya tutukluluğunun gözden geçirilmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmış mıdır?